

ВЕРТЕП

Вертеп — шопка, бетлегем, стаєнка, каплиця — популярний у XVII-XIX століттях переносний ляльковий театр, з яким виступали на ярмарках, міських та сільських майданах, а частіше ходили по хатах у святкові дні. Спочатку творцями й виконавцями вертепних драм були бурсаки (студенти, що жили по школах) та “мандрівні дяки”, пізніше — мандрівні групи артистів.

Будова вертепу

Вертеп — це переносний будиночок з двома поверхами. На першому поверсі ставили побутові сценки, інтермедії світського характеру. На другому — релійні сценки.

Вертеп був зроблений з тоненьких дощечок і картону. Ляльки в цьому вертепі мають бути невеличкими. Розмір фігур до 20 см.

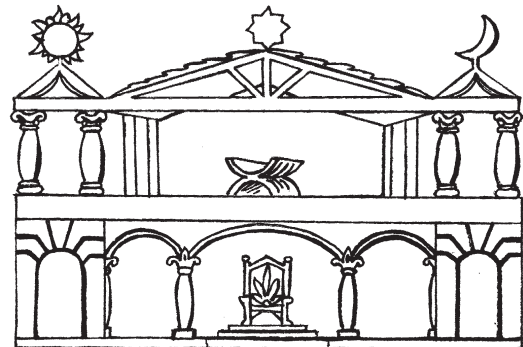
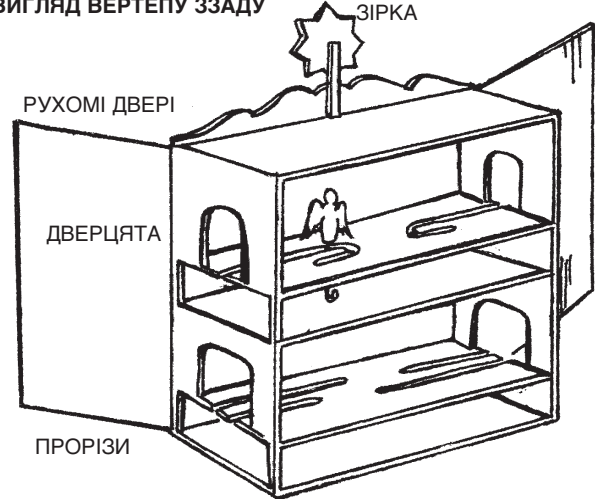
Стінки з боку глядача немає, замість неї можна зробити ширму (заслону) або дерев'яні дверцята.

В горизонтальних дошках робляться прорізи, у які просовують стержні (патички) з фігурками, щоб керувати ними. Складається враження, що фігурки самі рухаються по долівці. Слід добре продумати маршрут ляльок і відповідно до цього робити прорізи.

Позаду розміщують декорацію. Декорація може бути довільною, головне, щоб фігурки на тлі виглядали чітко, не зливалися з ним. На задньому плані можна намалювати пейзаж, картинку зі сценою з Євангелія чи просто обклеїти кольоровим папером або неяскравною тканиною.

Ляльки будуть з'являтися від рухомих дверей. Двері повинні легко відкриватися, можна повісити на дверні отвори легеньку тканину. В бічних стінках коробки зробити дверцята, куди лялька буде виходити ніби за куліси.

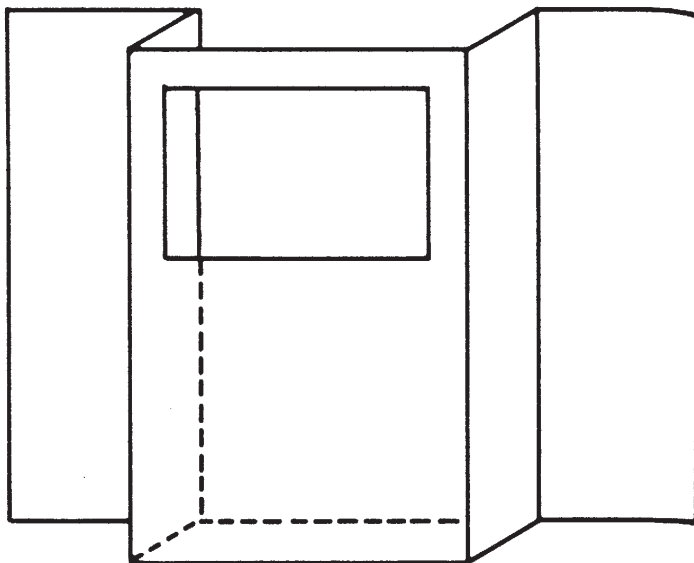
ВИГЛЯД ВЕРТЕПУ ЗЗАДУ

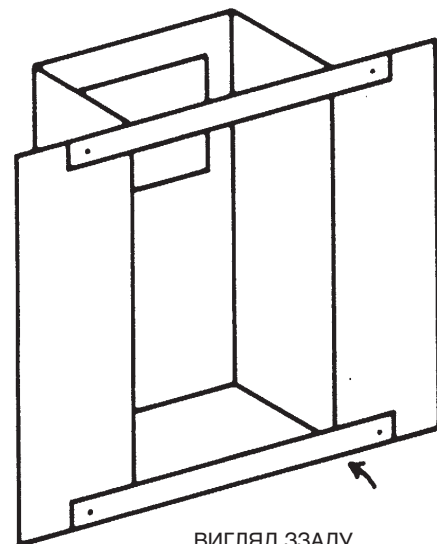
ВЕРТЕП СПЕРЕДУ

ШИРМА

ЩОБ ЗАСЛОНИТИ ЛЮДЕЙ ЯКІ УПРАВЛЯЮТЬ ВЕРТЕПОМ

ВИГЛЯД СПЕРЕДУ

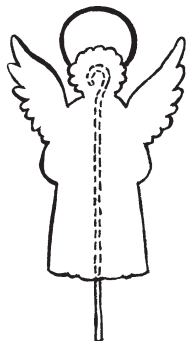
ВИГЛЯД ЗЗАДУ

Ляльки-персонажі

Персонажі вертепного театру можуть бути плоскими (2-вимірними) або об'ємними (3-трьохвимірними). Для плоскої ляльки треба намалювати дві деталі, потім склеїти їх, добре співставивши. Перед склеюванням треба вставити між деталями дротик. Об'ємні ляльки можна виготовляти з будь-якого матеріалу: паперу, тканини, ниток.

Слід визначитися, в якому порядку будуть розміщені персонажі різдвяної вистави. Марія з Дитят-

ком, Йосиф, ангели рухаються урочисто і повільно. Ірод, чорт, воїни і смерть – рухливі і енергійні. Ці ляльки можуть виконувати різкі рухи.

Тут поміщено макети кількох персонажів на половину висоти. Взор можна побільшити в два рази (200%), розмалювати, наліпити на дрот (як зліва). Щоб поставити такий ляльковий вертеп, потрібно знайти або написати відповідний сценарій.

